

הוצאת "א. א. א. ספרי"

אוצר ישראל

מבחר שירת העברים ומליצתם

ספר ראשון

רבי יהודה הלוי

קובץ

שיריו ומליצותיו

נערכו מחדש ע"י

א. א. א. הרבבי.

חוברת [ד] רביעית.

ווארשא

בדפוס האחים שולדבערג

תרנ"ג.

מחיר החוברת 7 קאפ'

Д
г. Кіевъ, 8 Октября 1892 г.

РАБИ ІЕГУДА ГАЛЕВИ

СБОРНИКЪ СТИХОТВОРЕНІИ

сост. **А. А. Гарнави.**

ВАРШАВА

Тип. Братьевъ Шульдбергъ, Дикая № 1.

1893.

- יח. אל טל עליכם שדי שיעיר לעולם ורב
 לכם בדרמעה כמי דימון שיעוריה *
 יט. שמת היותם למש-- בת בית שלמה והש--
 לכתם צפירה ות-- ללחם גוריה
 כ. רכב גאון ועקב פתאים הפכתם לגר--
 בבת ובחון, וצל-- מות סדריה
 כא. קונים והגה והי הזו הז ואוי ואבוי
 מבת יהודה ממ-- רבת אמריה
 כב. ופשוט עדנים ור-- בוש בלכות אשון
 חשה ושום מבלו-- אי שק חגוריה
 כג. קה לי גברי למי זה אחריה תהי
 מישרת הדרה ומצ-- גפת פאריה ?
 כד. למה אהי מבגי טיים ואתה בעיר--
 פתה מסגר באש-- מגי קבריה ?
 כה. אל מי וגוסון מעט הצאן וגלות ספרד
 בלחך ומי יהיה רועה עדריה ?
 כו. ולמי לגהל טל-- איה בחצן ומי
 מוזות ואסירים] יפ-- פח מאסריה
 כז. רוש האבלת עוו-- גיה ואחר שתות
 ה בום שאול הפקדו למצות שמריה
 כח. שברו כלי שיר ותא-- זינו ליונת רחל--
 קים עת תקונן עלי פריד חבריה
 כט. חגן חתנו במר קולה ולבי מאד
 נבך בדעתו אשר צירי פצריה

הערות ר' יה"ש

(א) מלשון כשעירוב עלי דשא שמירושו לד"ק גשם שנתפ מל' פער.

- ל. רגז יפת הענק אל המרוים דמרה
 עלה ואולי תעיי רון את שכנרית
 לא. והיו לעדה עלי דמעה אשר פערוב
 עם דם בגדי עבי אדמו גהרית
 לב. הנה למקנן תמול על עש ותיזם בעד
 גלת עפרות בלי תפב בעירית
 לג. אפרות לעיגי ברית בל תחנה עוד יקר
 אחר יקר ולי עד לא אפירק
 לד. לא אפרה עוד כאב אחר באבו וזאת
 הפחלה לא צרי גלעד יסירק
 לה. ישוט לבכי באג חומי וגפשי תמ
 לו. לא ותגני יקוד רות ריש מרורית
 לו. אשוב לרום אשר רותי השיקה ומה
 לו. אם התלאה מאד קשה בשמיר הלא
 מצאה לקבות חז קים משמירית
 לח. מי לי באדר יקר אחר גסוע גו
 ית הגביר אל שאול עם בר הדרית
 למ. תראה מהומה ביום גסעו אלי מחנה
 בנצעי אדמה והו בן במדרית
 מ. לבן שעו עד אמר רר בבכי פון אב
 קע את צחיתה וא בוא תוך סגורית
 מו. אמש רקיעו עלי ראשי ראיתיו אנה
 ארצי בבר סתמה עליו שעירית
 מו. יאמרו בבר געמה מקוה תמונת גביר
 לא געו פי בעין סלב אשורית

- מג. די לאדקמה גתון בשמאל געימות וכו--
 מינה תכונן לחץ בנות יתריה
- מד. עשר פעמים תסו-- בב על אנוש לערוף
 תקצור ותלקוט ות-- פן לאחוריה
- מה. הקל בעינה מלו-- בת המלכים ולא
 תשא פני שר ולא תשעה עשיריה
- מו. נוצרה כנפת ברא-- שיתה וסופה ברוש
 מי ותגני ולא אטעם יעריה
- מז. פחד ופחת ופח תקרא ליבש ולח
 עד תאסוף עם עטו-- פיה קשוריה
- מח. שפכה דמי בעלה בידי רשעים לג--
 לוח מום ונותה לה-- ביא אף מעוריה
- מט. יום נשבעה לאסוף שמיש בחוקה ועת
 נקבר שלמה תלא קמו אסריה
- נ. בכו גבירים לאו-- סף את פארה וכו
 בכו עניים לזו-- רה את חבוריה
- נא. טוב השמנים אהה נשפך וגלקת ארון
 ביום ובציון הצי-- קיה מציריה
- נב. רום אהלי אהלה שפל כהיום ואי
 בבוד ותדל דרור מור מצוריה
- נג. מאהליבה יקר נסע ובשמה לבק
 נהפך ונעלה כרוב מתוך דכוריה
- נד. סבו ירדים למר-- גבת תנהג אדו--
 גיה בעצר ובכ-- בדות אשוריה
- נה. פגר שלמה סב-- ביהו שלומות בעצ--
 קתו אשר שלחה עד ים קצריה

- נו. וראו תמונה גשוי-- את חן רדומה ול--
 כה ער ישנה וטוב זכרה יעירה
- נו. תישן ותבלה בע-- פר אך בעודה שמה
 חדש בכל יום והוא הגיון גביריה
- נח. ובעת עטוף בן בתיק אמו ללחם תהו--
 כיר שם שלמה ותס-- עד לב צעיריה
- נט. בקדה מאד מחלת אכלו עבו בתרה
 יתרת בבדי ועב-- רה בין בתריה
- ס. ישפוך אלהים מטר זעם עלי בת [אדום]
 שרשה יבצץ וק-- צץ את אמיריה
- סא. ישיב לחוקה גמול בשכול ואלמון ונש--
 כיב פר תמונה בכל צלמי אשריה
- סב. מגל ישלח ויק-- צור את קצירה ונת
 ידרוך לעמה עדי תם כל בציריה
- סג. ודבר גביאיו ימ-- הר שום לזפת נח--
 ליה וארצה כמו גפרית ומיריה
- סד. מתחום ידבר לג-- פש העגומים לא--
 מיץ את לבדה ולק-- נות את גדריה
- סה. ופני חסדיו יג-- לה על שלמה ועל
 נפש אבדיו לרפ-- אות את שביריה
- סו. ננה ישו לו בראש ישרי אדמה וב--
 ית נאמן יעשה לו עם גבריה
- סז. על כל פשעים יב-- פר לו וימחה גלוי
 חטאת שלמה ונע-- בור על סתריה
- סח. שמש צדקה תהי זרחה בפינו לעו--
 למים וישבון ערי עד בתצריה

סמ. וישבר חסידים יְהִי־ ריע באזניו וישׁ-
 מע באמונה געים שירות ומתיקה
 ע. הקר אלהים באב מייעקב ושלום
 נפש שלמה שלח מקל עבדיה
 עא. יום נהרג הגביר עשרים באייר שנת
 תתסח ספורים עלי אלפי ספוריה
 עב. לא גשלומו לו לארץ בעים שנותיו ובא
 יום קץ לנפשו ובך אה אל מגוריה
 עג. לפי געני גמ תימו פקידים עלי
 זאת התלאה לבל אשבח מצריה .

יב

(קינה קמנה לר' שלמה הנזכר המרכבת
 מראשי המלות בקינה הגדולה הקודמת) .

א. ועק וער עלי ארזי והילל
 אשר קנה לאור שחר והא ליל
 ב. אמת לא ידעה בפשי בטרם
 ספותו כי ימותו עש והילל א.

יג

(לר' שלמה בן קרשפין) .
 א. אראה זקן רוקד גנדי ושמים
 גם העסיסים החלו נקורבים

הערות ר' יה"ש

א) הילל הראשון ענין יללה , והשני מלשון הילל בן שחר , ומלת והא ליל היא כמו הא
 דרכך בראשך נתתי , הא לכם ורע , בסובן הנה .

- ב. וְצָבִי בְּיָדוֹ בּוֹס יוֹן, וּבְשָׂתוֹתַי
 תִּרְאֶה דַּמוֹת שְׁמֵשׁ נוֹשֵׁק לְרַחֵם
 ג. אִם יַעֲנֶה מִפִּי שִׁירָה סָגוּר יִקְבַּע
 אִי יִרְזָמוּן עֵינָיו כְּבֵד יִפְלֵם
 ד. יִשְׁתַּה וְיִשׂוּר לְשִׁמְחָה יְדִידוֹת, קוֹל
 שִׁיר אִם יִחַגֵּן, לֵב שׁוֹמְעֵיו יַגְמֵת.

* * *

- ה. הַשֵּׁר אֲשֶׁר יוֹמֵם וְלַיִל כְּאֹזֶר בְּקֶרֶךְ
 יִנְבַח, וְהַשְּׁמֵשׁ שׁוֹאֵף וְזוֹרֵחַ
 ו. גִּפְסֵן אֲשֶׁר הַמֹּר מֵאֲשַׁבְּלוֹתֶיהָ
 וּפְאֵר קִצְיָה עֲדֵי יָם תִּשְׁלַח
 ז. תִּבְלֵל כְּקִשְׁרֵת מִמֹּר וְקִנְמוֹן
 אֶךְ שֵׁם-שְׁלֹמֹה לָהּ רוֹבֵל רוֹקֵם
 ח. שְׁמֵשׁ תִּשְׁחַר אֶת פְּנָיו וְתוֹדֶה לוֹ
 אֵף כִּי לִבְנֵה טוֹב זָכְרוּ תִשְׁבַּח
 ט. גַּם הַפְּדוֹת גִּשָּׂא עַל רֹאשׁ בְּגֵי גוֹלָה
 עַל מַס בְּגֵי מִשָּׂא מִהֵם יִפְתַּח
 י. בְּרֵאוֹת אֱלֹהִים רְאִיתִי הִבֵּר פְּנָיו
 כִּי כָל-אֲנוֹשׁ כְּפִגְיָעָתוֹ יִשְׁמַח
 יא. וְאִמְצָאָה קִירוֹת לְבֵי שְׂמֵחִים לִי
 זֶה יַעֲנֶה שְׁלוֹם, זֶה שִׁיר יַגְמֵת
 יב. אֲזַרְחָה כְּכֹבֵד מֵאֲבוֹת יִרְשָׁהוּ
 אֶךְ כָּל-אֲנוֹשׁ בּוֹ בְּלַעֲדָיו כְּאֹרֶחַ

- יג. יוסיף אלהים על ימיו, ויורישו
 לבני בני בניו יתר וסורם
 יד. ושלום שלמה יענה תמיד
 ויהי בשוֹבָה עוד רטוב ופורם.

יד

וזאת תשובת ר' יהודה הלוי לר' יוסף ו'צדיק.

- א. שִׁפְתֵי הַיְתָה אֶתְמוּל יִתְרָה
 אֶבֶל הַיּוֹם מִצְאֲתֵיהָ חֶסֶדָה
 ב. וְיִלְדֵי הַמְּנוּמוֹת לֹא מִצְאֲתֵים
 וְלֹא הַיְתָה מִזְמֹתֵי עֶקְרָה א)
 ג. עֲרוּגוֹת חֶסֶדְכֶם לְשִׁקּוֹת בְּטַל שׁוֹר
 אֶבְקֵשׁ עָב, וְהָעֵב גַּעְצָרָה
 ד. וְגַם כִּי שִׁמְשַׁכֶּם בְּסֶה מְאוּרִי
 וְעַם שִׁמְשׁ הַיְאִיר אֹזֶר מְנוֹרָה ?
 ה. וְאִין חֲדָשׁ בְּזִכְרֵי מַעֲלַתְכֶם
 וְהִיא עַל פִּי זְמַן תְּמִיד סְדוּרָה ב)
 ו. תְּכִי : בַּל־נִחְלִי מִשְׁרָה וְתוֹרָה
 צְעִירֵיכֶם, וְלָכֶם הַבְּבוּרָה
 ז. מִסְכָּתֶם לִי אֶהְבּוֹת עִם גְּדֻבוֹת
 וּנְפִשֵׁי בְּעִסְפִּיתֶן שְׂכוּרָה

הערות רשד"ל

- א) לא מצאתי ילדי מנומות, גם בי מלפנים לא היתה מנמתי עקרה.
 ב) הזמן מגיד תמיד מעלתכם (הפלגה שיריית), ואין חרוש אם גם אני אוֹכְרָה.
 ג) לא נמנעו המשוררים הקדמונים לומר תְּכִי להוראת פִּי, בתשבב שתבא הָ לאמת
 הרב (עיון רד"ק סוף ערך פִּי).

- ח. וְעָבְרוּ מִיָּדֵיכֶם כִּי גְהָרוּת
 וְזָרְחָה מִפְּנֵיכֶם לִי גְהָרָה
 ט. מִשְׁכּוֹנֵי עֲבֹתוֹת אֲהַבְתֶּם
 וְהֵן נִפְשֵׁי אַמֶּת בָּכֶם קִשּׁוּרָה
 י. הֲלֹא דִּי כִּי קִנִּיתֶם אֶת־לִבִּי
 בְּאַהֲבַת לֵב פְּנִינִיָּה טְהוֹרָה
 יא. עָבַדוּ מִחִירוֹ עוֹד, לְמַעַן
 תְּהִי לָכֶם חֻקָּה בּוֹ גְמִירָה
 יב. שְׂאֵלְתִי יְדִידוֹתְכֶם לְבִדָּה
 וְאִין דְּבָר בְּנִגְלִי אֲעַבְרָה.

טז

לאותב ששמו ר' דוד בנתנו להמשורר כמתנה שלית יפה.

- א. שְׁלֹמָה בְּהוֹד נֹחֲמָה מִעֲלֶפֶת
 עָלֵי כְּרִקִּיעַ מְחוּסָפֶת
 ב. דָּקָה וְאִם רוּם תְּנִיפָה
 רוּחַ בְּשָׁמַיִם הִיא מְנוּסָפֶת
 ג. אִם גְּזֵלָה לְבַגַּת מְאוֹר שְׁמִישׁ
 אִו מְעַלִּי שׁוֹשָׁן מְאֻסָּפֶת ?
 ד. כִּי פִרְשָׁה אֲרַבַּע כְּנָפַיִם
 עָלֵי וְתִרְאָה מְרוּסָפֶת
 ה. תִּגִּיד בְּלֹא לְשׁוֹן יִקָּר דָּוִד
 הִדָּה וְטוֹב וְקָרוֹ מְצַפְסָפֶת.

טז

קריאה לר' יעקב צרפתי לאכול אתו לחם.

- א. אִרון חֲבִמָּה אֲשֶׁר עָלָיו
 מִכּוֹן מִקְדָּשׁ וְאֶתְקָלוֹ

- ב. אֲשֶׁר אֲנִדִּיל בְּמַהֲלָלָיו
וְלוֹ עֵדִים בְּמַעֲלָלָיו
- ג. אֲשֶׁר עָטָה מְעִיל אֶדְקַךְ
וְהִתְעַטַּף בְּמַכְלוּלָיו
- ד. וְטוֹב זָכְרוֹ בְּפַעֲמוֹנָיו
וְרַמְזָיו עָלַי שׁוּלָיו
- ה. רְצָה הַיּוֹם לְמַלְאֵת אֶת
רְצוֹן עֲבֹדָהּ וּמִשְׁאָלָיו
- ו. וַיִּתְקַבֵּשׁ בָּהּ לַחֲמוֹ
וַיִּשְׁלַחַנּוּ וְכָל בְּלָיו .

יז

וזאת אשר כתב ר' יהודה לר' יוסף הנ"ל
ביום נסעו מקרטובה.

- א. גִּבּוֹר תּוֹרָה וְגִבּוֹר הַתְּעוּדָה
יְהוּדָה! קִדְמָה פָּנָיו בְּתוֹרָה א
- ב. וַיִּשָּׂא אֶת שְׁלוֹמֶךָ לֹא בְּכָל יוֹם
בְּנֶגַף בְּרַךְ וְלֹא בְּנֶגְפֵי חֲסִידָה
- ג. קָחָה מִפִּי לָהּ תּוֹרָה וְשִׁים אֶת
אֲמָרָיו עַל-לְבָבָהּ לְעֵדָה
- ד. וְלֵב כּוֹסֵף לְרַב יוֹסֵף יֵאָסֵף
פְּרֵי דָתוֹ בְּטָרְסֵם הַפְּרִידָה

הערות רשד"ל

א) המשורר מדבר אל לבו ומזכיר את עצמו לקדם בתורה את פני ר' יוסף אשר
הוא גביר תורה וכו' .

- ה. הלא רב מןֵה דָרָךְ לַמְרַחֵק
 קָחָה מִמֵּעֲבָדַי פִּיּוּ לְצַדִּיק
 ו. וּמִלְתּוֹ רָאָה עֲגַת רִצְפִים *)
 סָעַד וְלָךְ בְּכַח הַסְּעִידָה
 ז. לְקֹזֵט הַמָּוֶן לָךְ הַיּוֹם, וּמָחָר
 תִּבְקָשֶׁהוּ בְּבִקֵּשׁ הָאֲבֵדָה
 ח. וְהָשֵׁב לוֹ אֲמֹת מִנְהַה שְׁלוּחָה
 פְּגִינַי שׁוּר בְּכָל אֶבֶן הַמִּוֶּדָה
 ט. וְאוּלַי חֵן תְּהִי מוֹצֵאת בְּעֵינָיו
 וְאוּלַי תִּעָרֵב מִנְחַת יְהוּדָה.

יח

בעברו בגרנאטה ולא ראה את ר' יהודה בן גיאת.

- א. בְּעֵבְרֵי עַל־פְּנֵי רִמּוֹן מִפְּתַח
 וּפְנֵי קַדְמוֹ כֹּל דָּוִד וְגוֹיָאֵל
 ב. מְקוֹם פְּגָעִים קְרֵאתִיו מִחֲנִימִים
 כְּמוֹ פְּגָעוֹ בְּיַעֲקֹב מִלְּאֲבֵי אֵל
 ג. וְאֵלֹה אֲחֻזָּה הָרַב יְהוּדָה
 קְרֵאתִיו מִחֲנִימִים עִם פְּגוּיָאֵל.

יט

במצרים, לר' משה (הבה אללה בן אלששי).

- א. אֲדוֹן יַעֲרֹ, אֲסִיר יוֹעֲרֹ וְקוֹנֵנֹ
 וְאִין רַצוֹן לְלִבּוֹ בַּק רַצוֹנֹ ב)

הערות רשד"ל

(א) חשבו דבריו כאלו הם ענת רצפים שאכל אליהו (מלכים א' י"ט ר').
 (ב) רק רצון יוצרו.

- ב. אֲשֶׁר לְבַשׁ בְּמַצְרִים מְעִיר הוֹד
וְגִשְׁמַע עַד סִפְרָד פְּעֻמוֹנֹו
- ג. וְרַקח מְרַקְחֵי תוֹרָה בְּצַנֵּן
וְהַרְיָחוּ בְּשִׁנְעָר קַמְמוֹנֹו
- ד. וְהַתְּחַד וּמוֹדְעֵיו בְּרַעֲוֹ
וְהַתְּפָרֵד וְרַעֲוֹ בְּעִיזֹו א
- ה. וַיְדוּ גְלִלָה אֶבֶן גְּדוּלָה
אֲשֶׁר עַל-פִּי בָּאָר וַיִּשְׁקֶן צֶאֱנֹו
- ו. וְהַשִּׁיק אֶת-נִבְאָתוֹ מִנְּבִיאוֹתָו
וְהַרְיֵק אֶת מְעוֹנֹו מִמְּעוֹנֹו א
- ז. וְעֵץ דַּעַת וְעֵץ חַיִּים גְּטוּנֵעִים
בְּתוֹךְ לִבּוֹ וּפְרָיִם עַל לְשׁוֹנוֹ
- ח. אֲמוֹר לְדוֹר וְאֵל יִדְאָג בְּעוֹדוֹ ו
וְקִיר מִלְּבָבוֹ עֲצֻבֹו
- ט. הַיִּפְסָד ? וְעֵדֵינוֹ שֶׁר-צָבָאוֹ
וְעוֹרָר אֶת-חַגִּיתוֹ תַּחְבְּמוֹנֹו
- י. וְלָמָּה יִתְחַד הָעַם לִים-סוּף ?
וְהַמְּטָה בְּיַד מוֹשֶׁה גְּאִיזֹו.

הערות רשד"ל

א) אף אם ישב יחידי ונפרד מבני אדם, דעתו ורעיונוי הם עומדים לו במקום רעים ומודעים.

ב) והשיק מן והשיקו היקבים תירוש ויצהר, תרגום יונתן ויטופון, ורש"י פירש השמעת קול כשהקילוח יורד. ונבאת הראשון ענינו בשמים, מן נבאת וצרו ולום, והשני ענינו אוצר, מן ויראם את כל בית נבחת, והנה הכוונת הויל בשמון מאוצרו.

ג) הראשון ענינו שמים, והשני בית מושב. ורש"י פירש אף ידיו ורש"י פירש כל זמן שר' משה חי.

כ

לר' יהודה אלסגלת אשר נתן לו במתנה
שקל הקדש .

- א. אֲשֶׁר שָׁמַךְ סָגְלָה לְסָגְלָה
יְשִׁימָה עוֹד תְּהִלָּה לְתִהְלָה
ב. עָבִי וְתִמְלִלֵי בְךָ מִחֲלָלִים
בְּמִבְרָךְ לְתוֹרְתֶךָ גְדֻלָּה
ג. בְּעֵינַי אֵל מְאֹד גִּפְשָׁה יִקְרָה
וְאִם הָיְתָה בְּעֵינַי גְּקָלָה
ד. יְהִי כְפָרָה בְּכֶסֶף הַשְּׁקָלִים
שְׁלַחְתָּם בְּעַדֵי חֶמֶן לְבָלָה
ה. מְעַטְרִים מִפְּאֵרִים כְּתִבְנִית
גְּלִיל זָהָב בְּמַרְשֵׁי שֵׁם מִמְּלָא
ו. יְדִידוֹתֶיךָ וְלֹא בְּכֶסֶף וְזָהָב
ז. תְּהִי מִגְּחִתְּךָ רֵאשׁוֹן לְצִיּוֹן
בְּיַד בְּנֵיךָ יְהוּדָה בְּתִתְלָה א .

הערות רשד"ל

(א) השקל שנתת לי במתנה, והוא נעשה מקדש בירושלים, גם כתוב עליו ירושלים הקדושה, יתיה בידי כסלה ראשונה שראיתי מציון, וזה בתחלה קודם שאגיע לשם. והמשך הענין כך: אני חפץ וידדותך ולא כסף וזהב, ואולם הכסף הזה ששלחת לי יקר הוא בעיני וחביב לי, להיותו המחמד הראשון שבא לידי מכל מחסדי ציון, וצ"ע.

כא

באלכסנדרריאה, אל ר' אהרן החבר הנ"ל ובניו.

- א. אֵיךָ כְּבוֹד הָאֵל וּמִוֶּרְאוֹ?
 ב. כִּי אִם בְּיַד אַהֲרֹן מִקְרָא
 ב. חֶבֶר קָרְאוּהוּ קְלִי חֶבֶר
 ב. כִּי הוּא יְחִיד הַדּוֹר וּמִסְפְּלֵאוֹ
 ג. נִרְאָה כְּבוֹד בְּחֵן בְּהוֹלְדוֹ
 ג. עָלָיו, וְלֹא יִסַּף לְהִרְאָה
 ד. עַד הַעֲלָה בְּדִים כְּכֹזְבֵי אֵל
 ד. דָּמוֹ כְּמוֹצֵאִם לְמוֹצֵאוֹ
 ה. מַעֲנֵן יִפְהֶ גּוֹף יִשְׁקֶ אֶרֶץ נֶחַ
 ה. אֲנַעֲם בְּטוֹב פְּרִיז וּמְרַפֵּאוֹ
 ו. רִוְפֵא וְעֵץ חַיִּים בְּמִרְקָחָיו
 ו. בּוֹטָה וְעֵץ דַּעַת בְּמִבְטָאוֹ
 ז. בּוֹ יֵאָתֶה גְּאוּהָ לְנֵא אֲמוֹן
 ז. תִּנְגָּאָה בְּשֵׁר צָבֵא וּבְצָבֵאוֹ
 ח. גַּם לֹא יִשְׁכּוֹל תִּירָא וְלֹא אֶלְמוֹן
 ח. כִּי אֲצַאֲצָאוֹ יִשְׁבִּי כְּסֵאוֹ
 ט. תִּבְטַח וּתִסְעַד בְּהוֹעֵד
 ט. לְעֹלֹת לְבַיִת דִּינֹו וּמִקְרָאוֹ
 י. אֵל יִחַלֵּק א) לָבֶם וְאֵל יִתְעָה
 י. עֶדֶר בְּמִרְעִיתוֹ וּמִבְּלָאוֹ

הערות רשד"ל

א) הוא פעל עומד, לסיכך נקרתיו בפתח, ואע"פ שלא נמצא במקרא רק יחלק, יחלקו, שם הוא פעל יוצא, וככה יחלש פעל יוצא, יחלש פעל עומד

יא. אהרן ובניו יתנו אותם
איש על-עבדתו ומשאו.

כב

באלכסנדריאה, אל הנ"ל.

פּעֶמוֹן זָהָב וְרִמּוֹן עִם אֲבָנֵי זָרְזוֹן
שָׁבוּ לִבְנֵי יַעֲקֹב וְהָיוּ עַל לֵב אֲהֲרֹן.

א.	הַמְעֵוֹן אֲשֶׁר מִיָּמִינוּ	מִן הַמִּקְדָּשׁ יוֹצְאִים
	אֶף כִּי עֲנִי שָׁמִי	מִן וְאַהֲלוֹת נְשָׂאִים
	הַתְּבִשְׁרוּ הַלְּמִי	וְנִרְנִינוּ הַרְאִים
	חֲלֵמוֹ בְּנֵא אָמוֹן	כִּי בִינֹתֶם אָרוֹן
	יִכְרֹב לָהֶם קְרוֹב ;	וַיְהִי הוּא הַפֶּתַח
ב.	הַגָּה לְצִיּוֹן מִגֹּהֶל	מִקְנִים יִלְדָה
	כִּפֶּא מִשְׁפָּט , וְאַהֲלִ	אֲדָק , וְקִרְיָא עֲדָה
	גִּיא תִזְיוֹן צוֹהֶל	וּבְסִינֵי קוֹל תּוֹדָה
	מִפְּאֲרֹן וַיִּשְׁמֹן	כָּל-עֵינַיִנְךָ יִרֶן
	מִמִּדְּבַר-צֶן עַד רָחֵב	עַד הֵימָּה הַאֲתָרוֹן
ג.	יִגִּיל וְלֹא יִחִיל	קָבֵשׁ לְהַדְרֹתוֹ (א)
	הַגָּה נֹחֵל וּמִנְחִיל	הָעֵז וּמִשְׁרָתוֹ
	כָּל-מִחְמָדִים יוֹחִיל	כָּפֶאֲרֹן וּבְהַבְרֹתוֹ
	קָנָה וְקָנְמוֹן	וְכָבִיד עַל כָּל גְּרוֹן
	תּוֹדָה וּמִשְׁרָה וְשֵׁם טוֹב	וְלָקַל צִוָּאר שְׁהָרוֹן

הערות רשד"ל

(א) להדרתו של ר' אהרן, יגיל ולא יחיל מרבה קרש.

- ד. קול מתיקל יענה
 בפֿאָשרֿ הָיָו מוֹשָׁפְנִי
 מִה־עֲשֵׂה הַמִּקְנָא ? וְאַלְהֵי אַבְתִּיךָ
 גָּמַן לָךְ מִטְמוֹן הוֹסֵף בַּעַת וְיִתְרוֹן
 יוֹסִיף אֵיךְ מִכָּאָב וּמִקְנָאָה חֶסְרוֹן
 ה. קול קורא אֶל-אֶהְרֹן וְאֶל-בְּנָיו לֵאמֹר
 לְלִמּוֹד מִכֶּם בְּשָׂרוֹן בָּאתֶם מִהַר הַמֹּר
 לָכֶם יֵאֻזַּת כָּל-רֶן כָּל-שִׁיר וְכָל-מִזְמוֹר
 יִבְרַד כְּמַל חֶרְמוֹן לַחֲבָצֵלַת שָׂרוֹן
 אוֹ כְּשִׁמּוֹן הַטּוֹב יִבְרַד עַל-רֹאשׁ אֶהְרֹן.

כג

באלכסנדריאה, אל הנ"ל, תשובה על שיר שכתב לו.

- א. רֵאָה כִּי עָנְנִי גִשְׁמֵי יִשְׁלִי א
 עֲצוּרִים לֹא בְּשִׁלְךָ כִּי בְּשִׁלִּי
 ב. הֲלֹא אוֹדָה חֶסְדִּיךָ, וְאַתָּה
 כְּבוֹד יַעֲרִי וּכְרַמְלִי וְצִלִּי
 ג. וְכָךְ אוֹרִי וְזוּי שִׁחְרִי וְגַרִי
 וְגַם דְּגָלִי וּמִגְדָּלִי וְתִלִּי
 ד. הֲלֹא אֶמְשָׁכָה אֶחֶר רְצוֹנְךָ
 וּמוֹטוֹתַי בְּנֹדְךָ וְעֵלִי
 ה. אֶכָּל לֹא אֶמְצָאָה מַעְנָה, וְאַבּוּשׁ
 לְהַקְבִּיל אֶת דְּבַר קַדְשֶׁךָ בְּחֵלִי ב

הערות רשד"ל

(א) משל על חבור השירים. (ב) לשון קרש וחול.

- ו. מאד אָקטון פֿעניג מ'השיבך
עדי כּי נַעֲשֶׂה פֿרַעַש גְּמִלִי
- ז. וּמְהִלְלִי מְהוֹלְלִים לְגִגְדֶּךָ
וְאוֹרֶךְ תְּהִלָּה יָשִׁים בְּהִלִּי
- ח. וְאוֹלָם אֲדַרְשֶׁה שְׁלוֹם, וְאַחֲזִיק
בְּמַעֲזָה וְשְׁלוֹם תַּעֲשֶׂה-לִּי.

כד

באלכסנדריאה, אל הנ"ל, בלכתו משם.

- א. סַעֲפֵי בְּחִגְבָּה לֹא שְׁמַחִים
לְפִרְיָדָךְ אֲדוֹנֵי גְּאֻנָּחִים
- ב. וְאִיךָ יֵשֵׁב לְבָבִי בָּךְ? וְאִיךָ
עָלִי עַרְשִׁי, וְסָר מְרוּחַ סְרוּחִים א)
- ג. וְחָלוּ בָּךְ יָמֵי סֶבְיָה תַּמְוֶדָה
וּבִימֵי תְּחִנָּתְךָ בָּךְ רַצוּחִים ב)
- ד. בְּקַרְבֶּךָ שְׂכַנּוּ פִּרְדָּם שְׁלָחִים
בְּתַתְּקָךְ שְׂכַנּוּ צִיֵּי צְחִיתִים
- ה. אֲנִי אֲשַׁבְּעָךְ דּוֹדֵי בְּדוֹרְךָ ג)
בְּחִשְׁמוֹנֵי וּבְנֵי הַמְּשׁוּחִים

הערות רשד"ל

- א) הוא מדבר עם ר' אהרן כאלו מדבר עם תשוקתו, והוא ררך משל, וסימן לעוצם אהבתו אותו.
- ב) סַעֲפֵי חלו חולי אהבתך בימי חג הסכות (כי אז בא ר' יהודה לאלכסנדריאה, ור' אהרן הביאו אל ביתו), ובימי חנכה הם רצוחים ומתים בחולי אהבתך / להיותי מוכרח להפד ספר.
- ג) אני משביעך בשם איש החביב לך, והוא חשמונאי, שתזכור ביום פירדתנו דודי אהבתנו.

- ו. זְכוֹר דְּדָוִד יְדִידוֹת יוֹם פְּרִידוֹת
וְאֵל יִהְיֶה בְּעֵינֵי שְׂכָלֶךָ שְׂכוּחִים
ז. וּמִבְּחִין בֵּין שְׂחָלִים לְרַחֲלִים
וְשׁוֹשְׁבֵימֵן לְבֵן קוֹצִים בְּסוּחִים.

כה

ממצרים, אל החבר ר' אהרן הנ"ל
(אולי באגרת, בה הגיד לו כי חלם היותו אצלו).

- א. אֲשֶׁרִי וְתֵאֲרַכְנָה תְּנוּמוֹתַי
לֹא יִחְלְטוּ אֵי מִנֵּי חֲלוּמוֹתַי
ב. אֵלֶיךָ וְאֶרְאֶה פְּנֵי הַשָּׁר
תִּשְׁמַחְוִין לִּי אֲלֻמוֹתַי
ג. אוֹדָה וְאֶתְוַדֶּה לְמִגְעָמִי
מִפִּי וּמִלְבִּי וְעֲצֻמוֹתַי
ד. אֶשָּׂא זְמִירֵי מִזְמִירוֹתָיו ב
ה. כִּי מִגְעִימוֹתָיו נְעִימוֹתַי
אֵל יִחְשַׁב עֲוֹן אֲדָנָי לִי
כִּי אֶבְדוּ עֲמוֹ מִזְמוֹתַי.

כו

ממצרים, באגרת לר' חלפון הלוי (ע"ל עמוד 44 שיר כ"ג).

- א. יָבֵד לְגוֹ-עֲרֹן בְּצַנְעַן אִישׁ וְאִישׁ ד
אֶחָד שָׁמוֹ חֲלָפוֹן וְהַשְּׂנִי יֵאָר

הערות רש"ל

- (א) בלי שיחטפו ממני את חלומותי.
(ב) ארומם שירי ע"י מה שאלמד משיריו.
(ג) להיות כנן ערן, ליהנות בהם בני אדם.
(ד) שני אנשים, ר"ל שיר הוא הוזה בכתתה אחת ר' חלפון ונילוס.

- ב. הם שִׁלְחוּנֵי יוֹם גְּדוּד , וַיִּהְיוּ כֹּהֵן
 כָּל־מַעֲקֵשׁ מִיִּשׂוּר וְכָל־מַחֲשֵׁף לְאוֹר
 ג. לא יִתְּקֶרֶוּ כָּל־טוֹב בְּמַצְרִים , בְּעוֹד
 תִּלְפֹּן וּפִישׁוֹן הֵם לְכָל־חֲקִידָה שָׂאֵר .

כו

בדמיאטה לר' יחזקאל בן יעקב בנסעו משם .

- א. יֹאזֵר וַיֹּאזֵר , אֲשֶׁר דָּמָה לְדָתָשׁ
 עַקְלָתוֹן , וְאַרְחֻתָיו יַעֲקֹל א'
 ב. אֲשֶׁר אֲשֶׁר אֲרָמִי לְפָרִידָה
 וּפְגָה לְגְדוּד הֶרֶף וְסַקֵּל
 ג. יִחַזֵּק אֵל קַרְבֵי הַעֲמוּסִים ב'
 בְּפִרְוֹד בְּוִקְרָת : הַיִּשָּׁר יִחְזַקְאֵל
 ד. פָּאֵר כָּל־שָׁר וּמַחְמֵד כָּל־גְּדִיב לֵב
 וְכָל־קַצִּיּוֹן וְכָל־סוּפֵר וְשׁוֹקֵל
 ה. אֲשֶׁר מָנֹו בְּפִי וּכְמִטְרַ עֲגָנֹו
 וְלֹא גָמַס וְלֹא הָיָה קַלְנֶקֶל .

הערות רשד"ל

(א) כי דמיאטה עומדת במקום שגילום הולך עקלתון בצורת מושלש הדומה לדלת יוגית , ועל כן נקרא Delta ; ובמליצה שיריית המשורר מקלל את גילום , כי הוא הבין לו הדרך לנסוע מדמיאטה ולהפך מר' יחזקאל (בו מדמיאטה הלך על נהר גילום למצרים) , וכדרך שאמר למעלה (שיר ב' במחלקה א') כי מחרת אקוב כנף מערב .

(ב) מסובלים במשא כבד .

(ג) שהיה לוי , כך אני אומר מסברא ; יי' יי' ויחזקאל ויהיה מהו יי' יי' , ביעבר עפ"י

כח

במצרים, היא אלקאהירה, לר' שמואל הנגיד.

א. הַגַּע זְמַן קִיץ לְפַקֵּד
וַיִּסַּף יוֹ קְרֵא עוֹד
אַרְיֵאל א
שְׁמוּאֵל ב.

ב. סָקוּל עַד לְשַׁנְעַר עֲלֶהָ
וּלְמַעֲלָה בְּקוֹלָהּ (:) צְהֵלָה סָפְרָד
וּלְרַבִּי לְפָגְעוּ פֶלֶה וְחַרְדוֹ
כִּי אָעֻמוֹד בְּבֵיתוֹ בְּעֻמוֹד
גַּם אֶחָוָה בְּהוֹד פָּגְיוֹ הוֹד
ג. לְבוֹ בְּזִמְן כְּאֵנִיּוֹת
סוֹחֵר

ד. תִּלְקוּ יַעֲוֹב מִשְׁפִּיּוֹת
אֵךְ הוּא סוֹד נְשֻׁמוֹת חַיִּית
לֹא יַחְמוֹד יָקָר, אֵךְ יַחְמוֹד
לְהַיִּיּוֹת יוֹסוֹד לְעוֹלָם וַיּוֹסוֹד
וַיָּצֵא בְּכָל-גְּבוּל מִצְרַיִם
אֶת-גְּדֵחֵי יְרוּשָׁלַיִם
אֵךְ כֹּל צַרְרֵי אֶפְרַיִם
לְאַחַר
כְּבוֹד אֵל
לְהַרְאֵל
בְּיוֹסֵף
לְאַחַר
וַיִּשְׁפָּף

הערות רשד"ל

- (א) ירושלים.
(ב) ה' קרא שמואל שני שיושע את ישראל כשמואל הראשון.
(ג) ספרד אשר היא למעלה (כי קסמילואה מקום ר' יהודה היא ארץ הרים) צהלה בקולה (מלשון צהלי קולך בת גלים):
(ד) מאז היותו בארץ מולדתו היה נכסף לפגוע ולראותו.
(ה) מלאך.
(ו) אינו נהנה מעשרו, אך מהנה ממנו את אחרים, ואינו מבקש לעצמו רק הפנסות

פי מפני חפציו יהוד
 עד להיות קבוציו כל-דוד וגואל
 ה. כל פעל למענו, עגונה וגאונה
 חלק הזמן בין חדרה ומצונה
 גם-נפשו קמו-בן דנה ורנה
 הקבדו פרב-עם פכבוד למואל א
 אך לפני אלהיו יקד בשואל.

כט

אל הנ"ל.

- א. חן חן לנטור פרמו
- ב. לשגשג גפנו ביום נטעו
- ג. שמואל שמו, פי אל שמו
- ד. נשא את-מגן ישעו
- ה. וישם צלצלי שמע לשמו
- ו. ובכל-הארץ שמעו
- ז. נגיד דרש טוב לעמו
- ח. ודבר שלום לכל זרעו
- ט. צדיק משל באתם
- י. משל בוראת אלהים
- יא. להתאמין באל קדם
- יב. ואחר נאחז בגבהים

הערות רשד"ל

הרוחניות. והנה מנהגו בסוכות הזמן באניות סוחר, המלאות הון ועשר אך
 אינו להנאתו, אלא להביאו לאחרים.
 א) שלמה המלך.

- ז. קדושים הקיאוהו בסוךם
 ואחר עמד בסוד גגהים
- ח. אז איך רפתה ידם
 ואז גדרו רזאים ורזיהם א)
- ט. יי אלהיו עמו
 הוא מצודתו והוא סלעו
- י. יום יעמד על שרשרים
 רחוקים שמו את פניהם
- יא. ולא האמינו לדברים
 עד אשר ראו בעיניהם
- יב. וימצאו מאה שערים
 על אשר שמעו באזניהם
- יג. כלם אתו מאמירים
 למשול עליהם ועל בגיהם
- יד. והוא משרה על שכמו
 וקחת משלים מורעו
- טו. כנען למצרים חמד
 כי מאור פניו יאור
- טז. ושנער מהלכו למד
 ושואל מאדיר ונאור
- יז. לראות מלך העמד
 מטעל למימי היאר
- יח. וספרד גם יצמד
 לתאור את גבולו תאור

 הערות רשד"ל

- יט. אולי יהי מדקה לפעמו
 ומדקה לרכבי פרעה א
- כ. זה מלפי אמרה אריאל
 אשר בטל יחלתינו
- כא. ללמוד משפט בישראל
 אשר ושופט קבלתינו
- כב. הכי קרא שמו שמואל
 כי מנו שאלתינו
- כג. אשר לא השבית לי גואל
 פניאמר צר יחלתינו
- כד. עשה שלום במרומו
 וחסד לדוד ולזרעו.

ל

אל הנ"ל, כי שם יי נקרא עליה
 עיני כל-ישראל עליה

- א. נשמע בכל-ישראל קול מגיד
 באמון שמואל לוי לנגיד
- ב. יגיד נפה והעון תעיד
 בא גד ועטה שא נא בליה
- ג. רצה לישפון בבוד בינינו
 ושוקה יוצא ונא לפגיני

הערות רשד"ל

א) ספר מתחברת לכנען ושנער, והולכת וסוכבת את גבול ר' שמואל, אולי תזכה
 שיבא בה במרכבותיו שהם רכבי פרעה, כלומר רכבי מצרים.

- ד. אין כל בלתי לידה עניני
 רד בטל גורר הפן עליה
 ה. תקוהו לקבות מפתחשבותיה
 וזרמו עבות מנדבותיה
 ו. למי כל-חמדה רק לאבתיה
 יקרו מנחיליה וגתליה
 ז. יקרו שרגי גפן פזריה
 עיני לענבימו צופיה
 ח. מהר המור הר המרנה
 מטע קדש מטע שתיליה
 ט. יגדלו ומרשינה ישרו
 ולחלוך בדרךיה ישמרו
 י. ומאזר פגי הדרךיה יאורו
 ויאר יי פניו אליה .

לא

אל הנ"ל.

מבחר נזרים למבחר מקנרים א)
 ושיר השירים לשיר השירים .

- א. העמד המצפה אשר יראה יגיד
 וראה מרוב שמואל הנגיד
 ותפים ומחלות אשר סביביו העמיד

הערות רשד"ל

א) וראה גם חזקוני ורש"י

א) לשון מנוריד, כאיבה .

- לְכָל-צִנּוֹאֵי רִבּוּד וְעַל-בְּלִיַד צְמִיד
 יֵצֵא בְּאֵלֶיךָ וּבֵן יִהְיֶה תָמִיד
 לְהַצִּיל נַמְסָרִים וְהַמֵּד נֶאֱסָרִים
- ב. וְיִפְיֶיךָ מִבְּנֵי אָדָם
 וּבֵן זָכִיךָ לִהְיוֹת נִגְיָדָם
 וְצִלְךָ חָפָה עַל-כָּל-כְּבוֹדָם
 שְׁלוֹמָם בְּשִׁלּוּמָהּ וּמְהוֹרָה הוֹרָם
 בְּצִלְךָ יִהְיוּ עִם גֹּיִם מַעֲבִידִם
 בְּשׁוֹשְׁנֵי דָרִים בֵּין הַדְּרָדִים
- ג. הוּא לְעַמּוֹ רֶכֶב וְהוּא פֶרֶשָׁיו
 וְעֵץ חַיִּים מִרְפֵּא יִבְבֵּר לְחַדְשָׁיו
 עַל פְּלִגְי־צֶדֶק וְשֶׁרֶשׁ שְׁרָשָׁיו
 אֲשֶׁרֵי עֵבְדָיו וְאֲשֶׁרֵי אֲנָשָׁיו
 עוֹד רָד עִם-אֵל וְנֶאֱמָן עִם קְדוֹשָׁיו
 וּמַעֲשָׂיו גִּזְבָּרִים לְלִמּוֹד מִיִּשְׂרָאֵל
- ד. לֵב גִּזְבָּרֵי שְׁנַעַר לְחֻזּוֹתוֹ יִהְיֶה
 וְיִזְעָצֵי מִצָּרִים אֲחֵרֵי פִּי גְנָהִים
 כִּי מַחֲשָׁבָיו בְּסוֹד אֵל גְּנָהִים
 בְּאֲשֶׁר יִשְׁאַל אִישׁ בְּדַבַּר אֱלֹהִים
 מִחֶסֶה וְעוֹ לְחֻרָדִים וּתְמַהִים
 בְּמַעֲוֹנוֹת בְּפִירִים וְהָרֵי הַגְּמָרִים
- ה. אֶל-כִּנֹּף הָאָרֶץ שָׂאוּ כַף, רִנְנִי!
 וּבִשְׂרוּ בְּסִפְרָד לְאִחֵי וּבְנֵי אֵל
 כִּי אָנֹכִי מִשְׁתַּחֲוֶה שְׂמוֹאֵל רֵאשׁ קִצְיִנִי

הערות רשד"ל

וּשְׂמוּאֵל מִשְׁרַת אֶת־פְּנֵי יי
 וְלֹא הִאֲמַנְתִּי לְרֹאוֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינַי
 לְשׁוֹן כַּרְפָּא פְּגָרִים וְסַנֵּי בְּשָׂרִים.

לב

אל הנ"ל, ושלשה בניו.
 ליהודים הייתה אוֹרָה בְּשִׁלְשֵׁת קְנֵי הַמְּנוּרָה.

- א. וְ אֵתָה מִמְּשֻׁלָּה וְרַחֲב
 לְמְנוּרָה כְּלָה זָהָב
 לְגֵאוֹן יַעֲקֹב הַגְּאֹקֵב
 הָאֵסֶף גְּדֻלָּה וְתוֹרָה
 ב. הַרְגִּינוּ בְּגֵי שְׁעִשׂוּעִים
 הַמְּשֻׁחִים לְהֵיוֹת רוֹעִים
 וְלִהְפָּגֵעַ בָּם צוּעִים א)
 הָאֲמֹרִים שְׁחִי וְנִעְבְּרָה
 ג. וְ לְמִי הַתְּמִידָה תוֹחִיל ?
 בַּק נַחַל גְּדֻלָּה וּמִנְחִיל
 מִפְּנֵי מַסָּגִם וּמִתְחִיל
 לָקֵם מֹר וְקַטְוָרָה
 ד. הַדְּהֵנִי אוֹר בְּיִשְׁעִם וְעֲזֹרֵם
 גְּזֵרֵת פְּנִינִים גְּזָרֵם

הערות רשד"ל

א) כטעם אם לא הפנעתי כך בעת רעה ובעת צרה את האויב, וצועים מן ושלחתי
 לו צועים וצועהו. והנה הוא אומר כי בני הנגיד עתירים ששונאי ישראל (האומרים
 שחי ונעברה) ידברו עמהם בלשון רכה ודרך בקשה.

מדור לדור ועמוד נזרם
 לא יעבור עליהם מזרה
 ה. הן תפשו, אביר הרעים!
 פי צלחו בביתה גטועים
 גם עמדו מפה זרועים
 ובשרש תהי הזמרה
 ו. ל שמואל גדלת תננה *
 מתורת עלי אכסנה
 בגיו ישכנה כבנה
 אל בית אב וחדר הזרה =
 ו. ו כבן ישכנהו לאמים
 עד מדבר ואי ימים
 פי יעמוד לגם כל-עמים
 ולנגיד ולו הכברה
 ח. ו גדל שם יי וקדש
 בימיהם, ומלכות תחדש
 וברנה תשוב למקדש
 אלהיה גאונה שחורה.

לג

אל הנ"ל.

א. ירנו ימים ועתות תשמחנה
 ורוחות נפעמים יגזנות תשבחנה

הערות רשד"ל

(א) שם אביו של הנגיד. (ב) לשון ואל חדר הורתי.

ומגיל ושלמים אַנְחוֹת תִּכְרְחַנָּה
ופיות גאלמים רַגְנוֹת תִּפְצַחַנָּה

ולעד מפל-נקר בא לפני מזה
גדול יהיה כבוד הבית הזה

ב רוח חן נשבה ומשכן ופוח

ונה משפן אהבה לשמחה פתוח

לאיש נפשו כאבה למען ינוח

כי טוב אל יוקא וקה סרוח

על-צדי המשכן מזה ומזה גדול יהיה וכו'

ג. פרוה יי אשר לא השבית גואל

לקבוד ולישר וחקמת ישראל

היום נתאשר כי גאמן שמואל

ומטוב נתפשו נאמר לכל-שואל

אכן יש יי במקום הזה גדול יהיה וכו'

ד. מזמור שיר חנכת הבית שזרו

כי קמה סבת אמונים התחברו

ובצדקת וברכת אלהים יעזרו

וכל-נפש זפת אהביה, עזרו

לששון ולשמחה וקרא זה אל-זה גדול יהיה וכו'

ה. בנה שקט ובבטחה תהיה מנוחתכם

גצת נשיחה בנעם חברתכם

שלמים ננוחה ונראה בשמחתכם

שלום אל והנחה ינוחון בנחתכם

תמיד, ועד יאמרו מחנה אלהים זה גדול יהיה וכו',

לד

מ"ו הלוי לר' אברהם בן עזרא.

- א. עֲרָבָה שָׁנָתִי לִי וְאַהֲבָתָךְ
יְהִי הַעֲבִיבָתִי רְאוּת צְלָמְךָ
- ב. פְּתוּת זְבוּל בְּחֵרוֹ בְּשִׁירָךְ
הֵן הֵם שְׁלֹחֹנָי קְרוּא בְּשִׁמְךָ
- ג. בּוֹא נָא וְנִשְׁרָה וְעַל עֵפֶר
נִשְׁכַּב וּמָה לָּךְ לְחַיִּית צְלָמְךָ.

לה

ר' יהודה הלוי לאוהב מעיר צור ששאל בשלמו.

- א. לֹא הֶעֱנִינִי הֵם אֲשֶׁר נִבְקָעוּ
כִּי אִם שְׁתִּי עֵינֵי אֲשֶׁר דָּמְעוּ
- ב. אֵט שׁוֹחֲרֵי פֶן אֵשׁ אֲנִיחָה תִּשְׁרַפֶּם
וּמִנְחָמֵי פֶן בְּבָבִי וְטָבְעוּ
- ג. כִּי יִחְזוּ מִזְקְדֵי קִרְבִּי יֹאמְרוּ
אֵיכָה נִחְלִים מִיְקֹד נִבְעוּ
- ד. לֹו יִדְעוּ מִקְצַת לְבָבִי תִמְהוּ
אֵל אֵל יִנַּפֶּם בָּם וְאֵל יִדְעוּ
- ה. עֲלֵי לְיָמִים חֹזֵב וְהִגֵּה לְקַחוּ
הַגּוֹף וְהַגָּשׁ וְלֹא נִפְרְעוּ
- ו. אֲבָבָה זְמַנִּי אִו נְעוּרַי אִו נְדוּר
קִירוֹת לְבָבִי עַל שְׁלִשְׁתָּם זְעוּ
- ז. יָמִים חֲשַׁבְנִים כִּי תְמִידִים הֵם וְהֵם
מִתְנַהֲלִים בְּלֵט וְלֹא יִפְסְעוּ
- ח. נִחְלוּף וְלֹא נִבִּין בְּרוּבִי יָם אֲשֶׁר
נִחְשְׁבוּ חֲזִנִים וְהֵם יִסְעוּ

ט. ימים עברנום בחלום גם בחלום

תעו ומאריך לארץ נעו

י. אומרים להפך שבילים מצאו

אומרים להקבץ בשמור תעו

יא. צרכי גדיבים הפקרו עם הזמן

על בן גדיבים לזמן נקנעו

יב. ויגני בלעל חשוקי הזמן

ישגו עלי ברכיו וישחעשעו

יג. כמה יעצוני ידי מי עצות

שלום וסוף דבר לריק יגעו

יד. צמחו בלבי מתשבות לגדוד

לא נטעו מאז ולא זרעו

טו. כמעט שארית הנשמה אבדה

לוצי שלומי דודי אשר ישעו

טז. שלום לאיש ישלח שלומו יום ליום

אפגע במלאכיו ובי יפגעו

יז. פרש זהב אופיר ספריו ערכו

בכלי ירידות לא ביד רקעו

יח. שואל הנס לחי לאט אל תזכרה

הם התמונות שפבר גועו

יט. לו תחנה פנים צבנעי חוד וחו

איכה בקדרות הזמן נצבעו

כ. פנים אשר אתמול בפה חן קדעו

היום בפה ליל גדוד קדעו

כא. תראה אסירי אהבה מתפרצים

מאת אדונם אחרי נקעו

שלובים

שיעשעו

- כב. בָּגְדוּ וְחָלִילָה לָּךְ אֶת מִבְּגָדוֹ
- לְעֹקֵר אֲהָבִים עַל אֲמַת נָשְׁעוּ
- כג. נָפֵשׁ יִדְרֶה הַגְּדֹלוֹת בְּקִשָּׁה
- לו הַגְּדֹלוֹת אֶל מִבְּקָשָׁם שָׁעוּ
- כד. לו יִחֹזֵר גִּלְגָּל וְלוֹ יִבְקְעוּ
- הֵם הַשְּׁתָרִים שֶׁתְּמוּל גִּבְעוּ
- כה. שְׁלוֹם עָלֵי עוֹר נִחְמִיָּה אֲשֶׁר
- בְּלֵב בְּחֹתָם אֶת שְׂמוֹן קָבְעוּ
- כו. חוֹנִים בְּתוֹךְ הַיָּם תִּדְעוּ כִּי בֵּית
- עוֹן מִבְּכָה אֶהְיֶה תִקְעוּ
- כז. דוֹדִים בְּשׁוֹשְׁבֵי מִזְמוֹת לְקַטְוֹ
- רָעִים בְּגִגֵּי תַחְבוּנוֹת רָעוּ
- כח. הֵן רַחֲמֶיךָ יִכְבֵּד מְאֹד עָלַי אֲבֵל
- יִקַּל בְּנִסְעָה אֶל אֲשֶׁר נָסְעוּ
- כט. יִטֵּב לְבָבְךָ פֶּאֶשֶׁר יִכְאֵב לִבִּי
- עִם נִפְרְדוּ מִמֶּךָ וְלֹא יָדְעוּ
- ל. אֵיכָה יִחִי עִם מִמֶּךָ יִפְרְדוּ
- אוֹ אֵיךְ יִמּוֹתוּן עִם כֶּה פָּגְעוּ

1/2

1/2

עז

1/2

לו

מר"י הלוי אל רביע בן גבאי.

- א. בְּשׁוֹטֵי מַעֲבָרוֹת מִזְרַח וְתִימָן
- יְחִידוֹ מִבְּלֵי קְרוֹב בְּאַלְמָן
- ב. שְׂאֵלוֹנֵי הַתְּצִטֵּד בְּלֵי יָד
- וְאֵין חוֹמַל לְרַעְבוֹנָה וּרְחָמִין

- ג. עגיתים הִקְוִן וּמִן לְדִי
 אָחִי אֶדְקַךְ וְאִישׁ יִשְׂרָאֵל וְגִאֲמִן
 ד. אֲשֶׁר מִן יֶאֱכִילֵנִי בְּכָל יוֹם
 וּמִטְעָפוֹי בְּפִי מִמֶּסֶךְ וּמִשְׁמֵן
 ה. וְאָמְרוּ אֵין בְּתַבֵּל מִן עֲגִיתִים
 וְאִם אֵין מִן בְּתַבֵּל שֵׁם אָחִי מִן .

לו

- לאחד מאוהביו שלמה בשמו .
 א. שָׁלוֹם שָׁלוֹם רַב לְשִׁלְמוֹה
 וְטַ אֵל אֱלֹוֵי בְּנֵהר פִּישָׁן
 ב. הַשֵּׁם לְיֹלְדֵי שְׁמֹרִים
 וּבְעַד חֲלִי דְמַעֵי לְשׁוֹן
 ג. הוּא וְגִדְדוֹ גְרִשׁוֹ נוֹמִי
 מַה לִּי אַחֲרוֹן מַה לִּי רֵאשׁוֹן
 ד. כִּי הִרְעַב לְעֵנִי כָּל
 שָׁנָה וּפְרִיד מִעַל אִישׁוֹן
 ה. גַּם הַשְׂבָּע לְעִשׂוֹר אֶי -
 אֵינְנוּ מִגִּים לוֹ לִישׁוֹן .

לח

- משפט המשורה על שירי יצחק ויעקב .
 א. אָמַת אֲשַׁפֵּס וְאֲדִינָה בְּאֶדְךָ
 וְחֲלִילָה דְהַתְעוּלָל עֲלִילוֹת
 ב. וְאָמַר כִּי לְיִצְחָק שְׂבָלִי שִׁיר
 בְּחַר מִדָּם וּקְטַפְתָּ מִלִּילוֹת
 ג. וְשִׁיר יַעֲקֹב בְּזִרְנָעֵי אֲדָמָה
 וְהֵם חֲשָׁה אֲבָל תִּמְהָ אֲפִילוֹת .

לט

תשובת המשורר לשואל מדוע חדל מכתוב שירים.

- א. בָּעֵת גִּרְפֵּשׁ מִקִּוֵּר הַשִּׁיר וְנִשְׁמַח
מֵאֲסִתִּיהוּ וְנִפְשִׁי גָעַלָה בּוֹ
- ב. וְאִיכָה גֹר אֲרִי וְטֹ אֶל גְּתִיבוֹ
וְשִׁנְעֵלִים קִטְנִים הִלְכוּ בּוֹ.

מ

לאוהב ששלח לו כד יין לתשורה.

- א. בָּךְ אָעִיר וְמִרוֹת בָּל יִמּוֹתֵי
וּבְעֵסִימָךְ אֲשֶׁר מִצּוֹ שִׁפְתָי
- ב. וְאֲחִי אֶקְרָאָה אֶל-בֶּד שְׁלַחְתָּו
וּמִפִּי אֶטְעֶמָה טוֹב מִגְּדִנּוֹתֵי
- ג. עָרֵי רָעִים תִּשְׁבּוּנִי לִסּוּבָא
וְעַקֵּב זֹאת שְׁאֵלֹנִי לְמִתִּי
- ד. עֲנִיתִים, אִיךָ צָרִי גִלְעָד לְגִגְדִי
וְלֹא אֲשַׁתָּה לְרִפְאָ מַחְלָתִי
- ה. וְאִיכָה אֶמְאָסָה בְּכַד עֲדָנָה
וְעוֹד לֹא גָגְעוּ עַד ב"ד שְׁנוֹתֵי.

מא

שיר אהבה.

שְׁלוֹם לְאֵבִיָּה גַעְתָּה
וְאִם אֲשׁ חִשְׁקָה בִּי בְּעֵתָה
וְעָלָה בְּשִׁמְשׁ עֲלִיתָה
דָּוָה בְּגִדְוֶדָה עֲנִיתָה
אִם הִרְעָה לִי כָלְתָה
מֵאֲתָה אִו אִם גְּדָרָה
וְלִהְרִגִי אֲשֶׁר אֶסְרָה

להעשית 129
אינו צניח
בקרוב

להמהדרים

נתכבד להודיע, כי שירי ר' יהודה הלוי נדפסו גם על
ניד רענאל, ומחיר כל חוברת 10 קאפ' לבד פארטא,
משלוח כל חוברת עולה בשתי קאפ', שתים ביחד
1 קאפ' החוברת.

מהוצאת בן-אביגדור

יצאו לאור ונמצאים להמכר בכל בתי מסחר הספרים:
כג) „מחיי בני ליטא“ מאת מ"א אייוענשטאדט,
כד) „מנחם הסופר“; ח"א, מאת בן-אביגדור,
כה) „מנחם הסופר“, ח"ב, מאת הנ"ל.
גם נמצאו להמכר כ"ב החוברות הקודמות.
מחיר כל חוברת 7 קאפ' עם פארטא.
ל"ספרי אגורה" הבאים מוכנים לדפוס ספורים חדשים,
אשר שמותיהם יפורסמו בקרוב.

האדרעססא אל המו"ל:

Издательство „AXIACAFЪ“ Варшава.

Verlag „ACHIASAF“ Warschau.